ОБҐРУНТУВАННЯ
щодо схвалення проєкту рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Методики визначення плати операторів установки зберігання енергії за послуги з розподілу електричної енергії, з передачі електричної енергії, та з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління»

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про ринок електричної енергії» НКРЕКП здійснює державне регулювання ринку електричної енергії.

З метою імплементації норм європейського права з інтеграції енергетичних ринків в частині об'єднання українського ринку електроенергії з внутрішнім енергетичним ринком Європейського Союзу Верховною Радою України 07 квітня 2026 року прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації норм європейського права з інтеграції енергетичних ринків, підвищення безпеки постачання та конкурентоспроможності у сфері енергетики» № 4834-IX, який набрав чинності 23 квітня 2026 року (далі – Закон № 4834-IX).

Наказом НКРЕКП від 12.05.2026 № 49-од затверджено План заходів Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), для забезпечення реалізації положень Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації норм європейського права з інтеграції енергетичних ринків, підвищення безпеки постачання та конкурентоспроможності у сфері енергетики» (далі – План заходів).

Законом № 4834-IX внесено зміни до Закону України «Про ринок електричної енергії», якими передбачено, що оператор установки зберігання енергії сплачує плату за послуги з передачі електричної енергії, з розподілу електричної енергії, з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління за відповідними тарифами, розрахованими згідно з методикою, затвердженою Регулятором.

З метою імплементації вимог Закону № 4834-IX, на виконання Плану заходів, Департаментом із регулювання відносин у сфері енергетики розроблено проєкт постанови «Про затвердження Методики визначення плати операторів установки зберігання енергії за послуги з розподілу електричної енергії, з передачі електричної енергії, та з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» (далі – Проєкт постанови), яка поширюватиметься на операторів установок зберігання енергії, які є учасниками ринку та безпосередньо оплачують послуги з розподілу електричної енергії, передачі електричної енергії та з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління відповідно до укладених договорів (далі – оператори УЗЕ).

UB
НКРЕКП
№2386-17.2.2/26 від 11.11.2026
КЕП: Огньов А. В. 11.11.2026 20:19
3FAA9288358EC00304000000A2901E0091E7E800
Сертифікат дійсний з 01.10.2025 до 01.10.2027 09:17

Проєктом постанови передбачено умови для операторів УЗЕ відповідно до яких сплачується плата за послуги з передачі електричної енергії, розподілу електричної енергії, плата за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, яка розраховується на обсяг абсолютної величини різниці між місячним відбором та місячним відпуском електричної енергії установкою зберігання енергії за відповідними тарифами, на умовах, визначених Кодексом системи передачі, Кодексом систем розподілу та Правилами роздрібного ринку електричної енергії в редакції, що діяла станом на 30 квітня 2027 року у разі, якщо:

УЗЕ введена в експлуатацію до 30 квітня 2027 року;

діяльність із зберігання енергії на гідроакумулюючих електростанціях здійснюється лише щодо об'єктів електроенергетики або черг їх будівництва (пускових комплексів), які були введені в експлуатацію після нового будівництва, починаючи з 01 січня 2026 року;

УЗЕ введена в експлуатацію до 30 квітня 2028 року, за умови наявності станом на 30 квітня 2027 року чинних технічних умов на приєднання, права власності або користування на земельну ділянку та/або інший об'єкт нерухомого майна, де планується здійснення будівництва або встановлення такої установки зберігання енергії, документів, що надають право на виконання будівельних робіт з будівництва такої установки зберігання енергії.

Такі оператори УЗЕ мають право в будь-який момент сплачувати плату за послуги з передачі електричної енергії, розподілу електричної енергії, плату за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління відповідно до глав 4 та 5 цієї Методики.

Отже, пропонується схвалити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Методики визначення плати операторів установки зберігання енергії за послуги з розподілу електричної енергії, з передачі електричної енергії, та з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління» та розмістити його на офіційному вебсайті НКРЕКП в мережі Інтернет за адресою: www.nerc.gov.ua., з метою отримання зауважень та пропозицій.

Директор Департаменту із регулювання відносин у сфері енергетики **Андрій ОГНЬОВ**

ПРОЄКТ

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ

ПОСТАНОВА

_____ Київ № _____

Про затвердження Методики визначення плати операторів установки зберігання енергії за послуги з розподілу електричної енергії, з передачі електричної енергії, та з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок електричної енергії», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Методику визначення плати операторів установки зберігання енергії за послуги з розподілу електричної енергії, з передачі електричної енергії, та з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що додається.

2. Ця постанова набирає чинності з 01 травня 2027 року.

Голова НКРЕКП Юрій ВЛАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг
_____ № _____

МЕТОДИКА
визначення плати операторів установки зберігання енергії за послуги з розподілу електричної енергії, з передачі електричної енергії, та з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління

1. Загальні положення

1.1. Ця Методика розроблена на виконання вимог частини восьмої статті 30^1 Закону України «Про ринок електричної енергії» та забезпечує:

стимули для експлуатації установок зберігання енергії (далі – УЗЕ) у спосіб, що сприяє економічно ефективному управлінню енергосистемою;

уникнення подвійної сплати тарифів оператором УЗЕ у разі споживання ним електричної енергії для власних потреб або під час надання ним послуг з гнучкості та/або допоміжних послуг;

врахування важливості для енергосистеми УЗЕ з огляду на їхній позитивний вплив на зменшення витрат учасників ринку, фізичних втрат електричної енергії, підвищення безпеки енергопостачання, зокрема, завдяки надання ними послуг з гнучкості, допоміжних послуг та послуг з балансування.

1.2. У цій Методиці терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про ринок електричної енергії», Кодексі системи передачі, затвердженому постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 309 (далі – Кодекс системи передачі), Кодексі систем розподілу, затвердженому постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 310 (далі – Кодекс систем розподілу), та Кодексі комерційного обліку, затвердженому постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 311.

1.3. Дія цієї Методики поширюється на операторів УЗЕ, які є учасниками ринку та безпосередньо оплачують послуги з розподілу електричної енергії, передачі електричної енергії та з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління відповідно до укладених договорів.

1.4. Оператор УЗЕ має право сплачувати плату за послуги з передачі електричної енергії, розподілу електричної енергії, плату за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, яка розраховується

на обсяг абсолютної величини різниці між місячним відбором та місячним відпуском електричної енергії установкою зберігання енергії за відповідними тарифами, на умовах, визначених Кодексом системи передачі, Кодексом систем розподілу та Правилами роздрібного ринку електричної енергії, затвердженими постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 312, в редакції, що діяла станом на 30 квітня 2027 року у разі, якщо:

УЗЕ введена в експлуатацію до 30 квітня 2027 року;

діяльність із зберігання енергії на гідроакумулюючих електростанціях здійснюється лише щодо об'єктів електроенергетики або черг їх будівництва (пускових комплексів), які були введені в експлуатацію після нового будівництва, починаючи з 01 січня 2026 року;

УЗЕ введена в експлуатацію до 30 квітня 2028 року, за умови наявності станом на 30 квітня 2027 року чинних технічних умов на приєднання, права власності або користування на земельну ділянку та/або інший об'єкт нерухомого майна, де планується здійснення будівництва або встановлення такої установки зберігання енергії, документів, що надають право на виконання будівельних робіт з будівництва такої установки зберігання енергії.

Такі оператори УЗЕ мають право в будь-який момент сплачувати плату за послуги з передачі електричної енергії, розподілу електричної енергії, плату за послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління відповідно до глав 4 та 5 цієї Методики.

2. Визначення обсягу послуг

2.1. До 30 квітня 2037 року (включно) для операторів УЗЕ, які введені в експлуатацію та укладено відповідні договори про надання послуг з розподілу електричної енергії, передачі електричної енергії та диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, з розподілу електричної енергії до 30 квітня 2028 року (включно):

у разі приєднання до мереж оператора системи розподілу, обсяг послуг з розподілу електричної енергії, передачі електричної енергії та диспетчерського (оперативно-технологічного) управління визначається – на підставі суми місячних обсягів абсолютної величини різниці між відбором та відпуском за розрахунковий період;

у разі приєднання до мереж оператора системи передачі, обсяг послуг з передачі електричної енергії та диспетчерського (оперативно-технологічного) управління визначається – на підставі суми місячних обсягів абсолютної величини різниці між відбором та відпуском за розрахунковий період.

З 01 травня 2037 року обсяг послуг визначається відповідно до пункту 2.3 цієї глави.

З 01 січня 2030 року обсяг послуг визначається за виключенням обсягу послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

2.2. До 31 грудня 2029 року (включно) для операторів УЗЕ, які ввели в експлуатацію УЗЕ з 01 травня 2028 року:

у разі приєднання до мереж оператора системи розподілу, обсяг послуг з розподілу електричної енергії, передачі електричної енергії та диспетчерського (оперативно-технологічного) управління визначається – на підставі суми погодинних обсягів абсолютної величини різниці між відбором та відпуском за розрахунковий місяць;

у разі приєднання до мереж оператора системи передачі, обсяг послуг з передачі електричної енергії та диспетчерського (оперативно-технологічного) управління визначається – на підставі суми погодинних обсягів абсолютної величини різниці між відбором та відпуском за розрахунковий місяць.

2.3. З 01 січня 2030 року для операторів УЗЕ (з урахуванням пункту 2.1 цієї глави):

у разі приєднання до мереж оператора системи розподілу, обсяг послуг з розподілу електричної енергії та передачі електричної енергії визначається – на підставі суми погодинних обсягів абсолютної величини різниці між відбором та відпуском за розрахунковий місяць;

у разі приєднання до мереж оператора системи передачі, обсяг послуг з передачі електричної енергії визначається – на підставі суми погодинних обсягів абсолютної величини різниці між відбором та відпуском за розрахунковий місяць.

2.4. При визначенні обсягів відбору та обсягів відпуску електричної енергії УЗЕ враховуються виключно обсяги відбору електричної енергії із зовнішньої мережі в точці (точках) приєднання об’єкта та обсяги відпуску електричної енергії у зовнішню мережу в точці (точках) приєднання об’єкта у відповідні розрахункові періоди.

3. Розрахунок вартості послуг до 30 квітня 2037 року (включно), для операторів УЗЕ, які ввели в експлуатацію УЗЕ до 30 квітня 2028 року (включно)

3.1. Оператори УЗЕ, що приєднані до мереж оператора системи розподілу, сплачують вартість послуги з розподілу електричної енергії, передачі електричної енергії та з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що розраховується як сума місячних величин обсягів різниці між відбором та відпуском помножена на тарифи послуги з розподілу електричної енергії та передачі електричної енергії, встановлені Регулятором відповідно до затвердженої(-ого) ним методики (порядку).

3.2. Оператори УЗЕ, що приєднані до мереж оператора системи передачі, сплачують вартість послуги з передачі електричної енергії та з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що розраховується як сума місячних величин обсягів різниці між відбором та відпуском помножена на тариф послуги з передачі електричної енергії, встановлений Регулятором відповідно до затвердженої ним методики (порядку).

3.3. Порядок проведення розрахунків за послуги, зазначені у цій Методиці, визначається згідно з умовами договорів, укладеними операторами УЗЕ з надавачами відповідних послуг у порядку, визначеному Кодексом системи передачі та Кодексом системи розподілу.

4. Розрахунок вартості послуг з 01 травня 2028 року до 31 грудня 2029 року (включно)

4.1. Оператори УЗЕ, що приєднані до мереж оператора системи розподілу у разі відбору електричної енергії, сплачують вартість послуги з розподілу електричної енергії та передачі електричної енергії, що розраховується як сума позитивних погодинних величин обсягів різниці між відбором та відпуском за розрахунковий місяць помножена на тарифи послуги з розподілу електричної енергії та передачі електричної енергії, встановлені Регулятором відповідно до затвердженої(-ого) ним методики (порядку).

4.2. Оператори УЗЕ, що приєднані до мереж оператора системи розподілу у разі відпуску електричної енергії, сплачують вартість послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що розраховується як сума від’ємних погодинних величин обсягів різниці між відбором та відпуском за розрахунковий місяць помножена на тариф послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, встановлений Регулятором відповідно до затвердженої ним методики (порядку).

4.3. Оператори УЗЕ, що приєднані до мереж оператора системи передачі у разі відбору електричної енергії, сплачують вартість послуги з передачі електричної енергії, що розраховується як сума позитивних погодинних величин обсягів різниці між відбором та відпуском за розрахунковий місяць помножена на тариф послуги з передачі електричної енергії, встановлений Регулятором відповідно до затвердженої ним методики (порядку).

4.4. Оператори УЗЕ, що приєднані до мереж оператора системи передачі у разі відпуску електричної енергії, сплачують вартість послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, що розраховується як сума від’ємних погодинних величин обсягів різниці між відбором та відпуском за розрахунковий

місяць помножена на тариф послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, встановлений Регулятором відповідно до затвердженої ним методики (порядку).

4.5. Порядок проведення розрахунків за послуги, зазначені у цій Методиці, визначається згідно з умовами договорів, укладеними операторами УЗЕ з надавачами відповідних послуг у порядку, визначеному Кодексом системи передачі та Кодексом системи розподілу.

5. Розрахунок вартості послуг з 01 січня 2030 року

5.1. Оператори УЗЕ, що приєднані до мереж оператора системи розподілу у разі відбору електричної енергії, сплачують вартість послуги з розподілу електричної енергії та передачі електричної енергії, що розраховується як сума позитивних погодинних величин обсягів різниці між відбором та відпуском за розрахунковий місяць помножена на тарифи послуги з розподілу електричної енергії та передачі електричної енергії, встановлені Регулятором відповідно до затвердженої(-ого) ним методики (порядку).

5.2. Оператори УЗЕ, що приєднані до мереж оператора системи розподілу у разі відпуску електричної енергії, сплачують вартість послуги з передачі електричної енергії, що розраховується як сума від'ємних погодинних величин обсягів різниці між відбором та відпуском за розрахунковий місяць помножена на тариф послуги з передачі електричної енергії, встановлений Регулятором відповідно до затвердженої ним методики (порядку).

5.3. Оператори УЗЕ, що приєднані до мереж оператора системи передачі у разі відбору електричної енергії, сплачують вартість послуги з передачі електричної енергії, що розраховується як сума позитивних погодинних величин обсягів різниці між відбором та відпуском за розрахунковий місяць помножена на тариф послуги з передачі електричної енергії, встановлений Регулятором відповідно до затвердженої ним методики (порядку).

5.4. Оператори УЗЕ, що приєднані до мереж оператора системи передачі у разі відпуску електричної енергії, сплачують вартість послуги з передачі електричної енергії, що розраховується як сума від'ємних погодинних величин обсягів різниці між відбором та відпуском за розрахунковий місяць помножена на тариф послуги з передачі електричної енергії, встановлений Регулятором відповідно до затвердженої методики (порядку).

5.5. Порядок проведення розрахунків за Послуги, зазначені у цій Методиці, визначається згідно з умовами договорів, укладеними операторами УЗЕ з

надавачами відповідних послуг у порядку, визначеному Кодексом системи передачі та Кодексом системи розподілу.

_____